

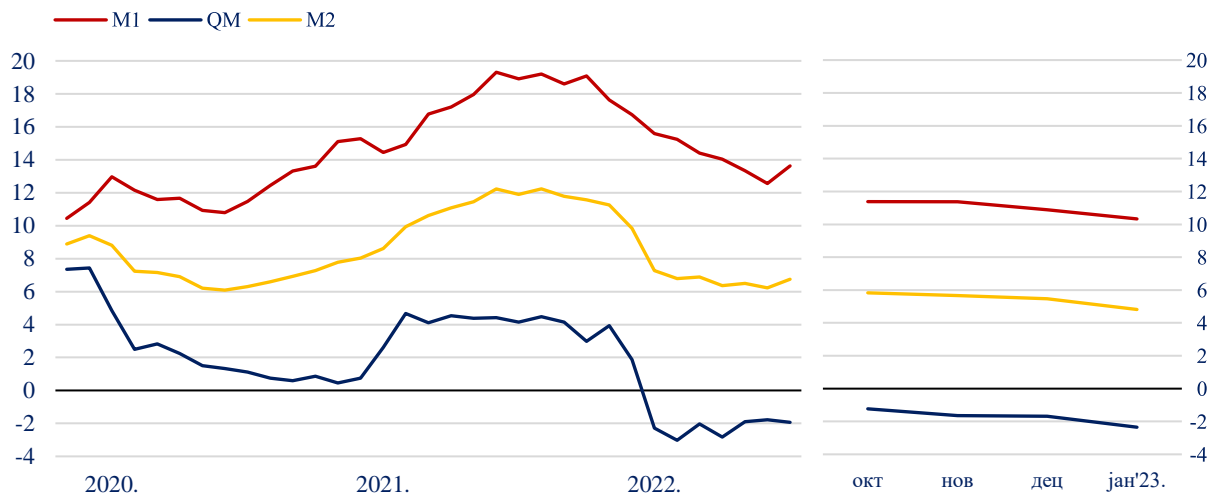
Коментар монетарних кретања у јануару 2023. године

Укупна новчана маса (M2) на крају јануара 2023. године износила је 33,13 милијарди КМ, у односу на претходни мјесец регистрован је пад новчане масе за 106,7 милиона КМ (0,3%). Пад новчане масе (M2) у јануару 2023. године, резултат је смањења новца (M1) за 166,2 милиона КМ (0,8%) и повећања квази новца (QM) за 59,5 милиона КМ (0,4%). Готовина изван банака је смањена за 172,7 милиона КМ (2,8%), док су преносиви депозити у домаћој валути повећани за 6,4 милиона КМ, што је резултирало смањењем новца (M1). Повећање квази новца (QM) резултат је пораста преносивих депозита у иностраној валути за 73,2 милиона КМ (2,0%) и осталих депозита у домаћој валути за 26 милиона КМ (0,9%) и смањења осталих депозита у иностраној валути за 39,7 милиона КМ (0,6%).

На годишњем нивоу, пораст новчане масе (M2) у јануару 2023. године износио је 1,52 милијарде КМ (4,8%). Раст је остварен код готовине изван банака за 472 милиона КМ (8,6%), код преносивих депозита у домаћој валути за 1,37 милијарди КМ (11,1%) и преносивих депозита у иностраној валути за 202,9 милиона КМ (5,9%), уз истовремено смањење осталих депозита у домаћој валути за 209,5 милиона КМ (6,7%) и осталих депозита у иностраној валути за 316,1 милион КМ (4,4%).

Монетарни агрегати

(годишње стопе раста 2020-2023)

Протуставка смањењу новчане масе (M2) на мјесечном нивоу у јануару 2023. године у износу од 106,7 милиона КМ (0,3%) је повећање нето стране активе (НСА) за 20,8 милиона КМ (0,1%) и смањење нето домаће активе (НДА) за 127,5 милиона КМ (0,9%). Пораст новчане масе (M2) на годишњем нивоу од 1,52 милијарде КМ (4,8%), резултат је пораста нето стране активе (НСА) за 32,3 милиона КМ (0,2%) и нето домаће активе (НДА) за 1,49 милијарди КМ (12,1%).

Монетарни преглед

	Стање у мил. КМ I 2023	Мјесечне промјене у мил. КМ			Годишње стопе раста у %		
		XI 2022	XII 2022	I 2023	XI 2022	XII 2022	I 2023
Актива							
1. Нето страна актива	19.292,4	-477,5	235,5	20,8	-0,7	0,8	0,2
1.1. Страна актива	20.985,9	-408,8	225,9	-98,5	-0,7	0,1	-0,6
1.2. Страна пасива	-1.693,5	-68,7	9,6	119,3	0,0	-7,0	-8,9
2. Нето домаћа актива	13.840,4	486,2	182,2	-127,5	16,0	12,7	12,1
2.1. Потраживања од централне владе (нето), кантона и општина	253,3	460,1	-132,6	169,0	-171,5	-138,1	-226,8
2.2. Потраживања од домаћих сектора	20.865,4	20,3	119,1	-193,7	4,9	5,4	5,1
2.3. Остале ставке	-7.278,2	5,9	195,7	-102,9	-5,2	-2,6	-0,4
Пасива							
1. Новчана маса (М2)	33.132,8	8,7	417,7	-106,7	5,7	5,5	4,8
1.1. Новац (М1)	19.712,4	62,5	484,4	-166,2	11,4	10,9	10,3
1.2. Квази новац (QM)	13.420,4	-53,8	-66,7	59,5	-1,6	-1,7	-2,3

Кредити

Укупни кредити домаћим секторима на крају јануара 2023. године износили су 21,87 милијарди КМ, у односу на претходни мјесец забиљежено је смањење од 198,3 милиона КМ (0,9%). Пад кредитног раста регистрован је код свих сектора: становништво за 7,6 милиона КМ (0,1%), нефинансијска јавна предузећа за 29,9 милиона КМ (4,8%), приватна предузећа за 136,4 милиона КМ (1,5%), владине институције 9,7 милиона КМ (0,9%) и остали домаћи сектори за 14,6 милиона КМ (7,9%).

Годишња стопа раста укупних кредита у јануару 2023. године износила је 4,5%, номинално 935,1 милион КМ. Годишњи раст кредита регистрован је код сектора становништва за 571,8 милиона КМ (5,5%), приватних предузећа за 323,7 милиона КМ (3,7%), нефинансијских јавних предузећа за 89,9 милиона КМ (17,7%) и код осталих домаћих сектора за 2,1 милиона КМ (1,2%). Смањење кредитног раста на годишњем нивоу регистровано је код владиних институција за 52,4 милиона КМ (4,5%).

Секторска структура кредита

	Стање у мил. КМ I 2023	Мјесечне промјене у мил. КМ			Годишње стопе промјене у %		
		XI 2022	XII 2022	I 2023	XI 2022	XII 2022	I 2023
Укупно	21.869,7	25,3	101,4	-198,3	4,3	4,7	4,5
Од тога:							
Становништво	10.970,8	17,5	23,0	-7,6	4,9	5,2	5,5
Приватна предузећа	9.019,1	11,0	15,9	-136,4	4,3	4,3	3,7
Владине институције	1.113,1	-5,6	-2,3	-9,7	-4,3	-4,9	-4,5
Јавна предузећа	596,4	11,8	44,5	-29,9	13,6	22,6	17,7
Кредити осталим домаћим секторима	170,4	-9,3	20,3	-14,6	0,4	6,3	1,2

Депозити

Укупни депозити домаћих сектора на крају јануара 2023. године износили су 29,04 милијарде КМ, у односу на претходни мјесец депозити су смањени за 184,6 милиона КМ (0,6%). Раст депозита на мјесечном нивоу регистрован је код сектора становништва за 75,7 милиона КМ (0,5%) и код приватних предузећа за 175,5 милиона КМ (2,9%). Код осталих сектора дошло је до смањења депозита, и то код нефинансијских јавних предузећа за 52 милиона КМ (2,6%), код владиних институција за 346 милиона КМ (7,5) и код осталих домаћих сектора за 37,7 милиона КМ (2,0%).

Годишња стопа раста укупних депозита у јануару 2023. године износила је 4,0%, што је у апсолутном износу 1,11 милијарди КМ. Годишњи раст депозита регистрован је код владиних институција за 371,5 милиона КМ (9,5%), приватних предузећа за 650 милиона КМ (11,5%), нефинансијских јавних предузећа за 112,6 милиона КМ (6,1%) и код осталих домаћих сектора за 80,9 милиона КМ (4,6%). Смањење стопе раста депозита на годишњем нивоу регистровано је код сектора становништва за 0,7%, односно 100,6 милиона КМ.

Секторска структура депозита

	Стање у мил. КМ I 2023	Мјесечне промјене у мил. КМ			Годишње стопе промјене у %		
		XI 2022	XII 2022	I 2023	XI 2022	XII 2022	I 2023
Укупно	29.044,1	-145,6	496,3	-184,6	4,2	5,0	4,0
Од тога:							
Становништво	14.650,5	35,7	296,6	75,7	-1,8	-0,8	-0,7
Приватна предузећа	6.320,4	-6,2	127,2	175,5	10,2	11,0	11,5
Владине институције	4.262,9	-281,6	121,6	-346,0	9,7	14,7	9,5
Јавна предузећа	1.962,0	7,6	41,5	-52,0	11,9	11,6	6,1
Депозити осталих домаћих сектора	1.848,3	98,7	-90,6	-37,7	15,5	6,1	4,6

Девизне резерве

Девизне резерве Централне банке БиХ на крају јануара 2023. године износиле су 15,95 милијарди КМ. У односу на претходни мјесец забиљежено је смањење девизних резерви од 118,5 милиона КМ (0,7%), док су на годишњем нивоу девизне резерве Централне банке БиХ мање за 495,1 милион КМ (3,0%).

У структури девизних резерви, дошло је до смањења инвестиција у вриједносне папире за 192,5 милиона КМ (2,7%) и стране валуте у трезору ЦББиХ за 41,9 милиона КМ (7,3%) у односу на претходни мјесец, док су истовремено депозити код нерезидентних банака повећани за 92,1 милион КМ (1,1%).